

01.04.2026

Eesti Arstide Liidu arvamus korra-kaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Tartu Ülikooli Kliinikum on arstide liiduga jaganud oma arvamust korra-kaitseseaduse muutmise sätete kohta, mille TÜK on Siseministeeriumile edastanud. Toetame täielikult Tartu Ülikooli Kliinikumi seisukohti ja ettepanekuid, mis on allpool sõnastatud:

1. Teeme ettepaneku kaotada piirang, mis näeb ette terviseseisundi kirjeldamise asukoha ja muuta määruse § 2 lõiget 2.

Terviseseisundit ei pea kirjeldama ainult tervishoiuteenuse osutaja juures. Seda saab teha ka nt sündmuskohal (kiirabi tervishoiutöötaja), kainestusmajas (kainestusmaja tervishoiutöötaja) või politseijaoskonnas (lepinguline tervishoiutöötaja). Kuna kainestusmajas eelneb kinnipidamisele isiku terviseseisundi hindamine, mida teeb tervishoiutöötaja, oleks muudatus ka üpris praktiline ning võimaldaks ressursi kokkuhoidu.

Sama seisukohta on avaldatud ka 2024. a korra-kaitseseaduse väljatöötamiskavatsuse p-s 4.3.4, kus on selgitatud, et muudatuse tegemiseks ei ole vaja muuta seadust, piisab sotsiaalministri määruse muutmisest.

Muudatuse elluviimiseks, on vaja muuta üksnes määruse § 2 lg 2 ja asendada see järgneva sõnastusega: Terviseseisundi kirjeldamine toimub tervishoiuteenust osutava isiku juures (edaspidi *tervishoiuasutus*), politseiasutuses, kainestusmajas või sündmuskohal.

Muutmist vajaks sel juhul ka määruse § 3 lg 3, kus tuleb sõna tervishoiuasutusse asendada sõnaga tervishoiuasutusele.

2. Muudatustest on täielikult välja jäänud haiglate ettepanek vähendada haiglate erakorralise meditsiini osakondade tööd.

Leiame, et kui KorS §-des 39, 40 ja 41 nimetatud tervishoiutöötaja joo- be tuvastamise eesmärgil tehtavaid tegevusi ei loeta tervishoiuteenuseks tervishoiuteenuste korraldamise seaduse tähenduses (millega Kliinikum igati ka nõustub), siis võib joo- be tuvastamiseks vajalikke tegevusi läbi viia ka politseijaoskonnas töötav lepinguline tervishoiutöötaja (õde) aga ka Vabariigi Valitsuse 19.06.2014. a määruse nr 88 „Bioloogilise vedeliku proovi võtmise, säilitamise, uuringuks edastamise, uuringu tegemise ja nende toimingute tasustamise kord“ § 1 punktis 1 nimetatud volitatud isik, kelleks võib olla tervishoiutöötaja, bioanalüütik või riikliku ekspertiiasutuse meditsiinilise haridusega töötaja, kellel on õigus võtta analüüsimiseks vere- või uriiniproovi või osaleda selleks vajalike toimingute tegemises, samuti politsei või seaduses sätestatud juhul muu korra-kaitseseorgan, kellel on õigus võtta uriiniproovi indikaatorvahendiga kontrollimiseks ning indikaatorvahendi positiivse näidu korral proovi uuringuks edastamiseks vajalike toimingute tegemiseks.

Haiglasse toimetatakse siiski arstiabi vajavad isikud. Olukorras, kus seaduse tasandil ei peeta joo- be tuvastamise eesmärgil tehtavaid tegevusi tervishoiuteenuse osutamiseks, puudub igasugune vajadus toimetada isik haiglasse. Joo- be tuvastamiseks vajalikke toiminguid saab teostada ka mujal ja seda ei pea teostama arst ega õde, vaid isik kellel on selliste proovide võtmise õigus.

Kas kavandatavat § 41 täiendust (lg 11) saab tõlgendada selliselt, et tervishoiuteenuse osutaja juurde toimetamine tähendab ka nt politseiijaoskonnas töötava tervishoiuteenuse osutaja juurde toimetamist? Kui jah, siis tuleb seadusest kaotada ka seaduse § 41 lg 2 või sõnastada see järgmiselt: Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud bioloogilise vedeliku proovi võtmiseks kohustatud tervishoiuteenuse osutajaks on Vabariigi Valitsuse 19.06.2014. a määruses nr 88 „Bioloogilise vedeliku proovi võtmise, säilitamise, uuringuks edastamise, uuringu tegemise ja nende toimingute tasustamise kord“ nimetatud volitatud isikud.

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum on samu seisukohti ka varasemalt Sotsiaalministeeriumile avaldanud, kuid edastatud muudatustes ei ole nendega arvestatud.

Teeme ettepaneku arvestada Tartu Ülikooli Kliinikumi ja Eesti Arstide Liidu seisukohti ja teha eelnõus vastavad muudatused.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Katrin Rehemaa
Eesti Arstide Liidu tegevjuht